

Дитина кусається: чому це відбувається і що з цим робити

Звичка кусатися — дуже поширена проблема у дітей, починаючи з піврічного віку аж до молодшого садкового віку. Зазвичай дитина починає кусати груди годуючої її мами, якщо йому недостатньо молока або якщо молоко туго йде, або ж малюк може упиватися яснами в сосок, якщо він неправильно або незручно прикладений до грудей. Пізніше, після появи перших зубок, дитина починає із захватом вгризатися в іграшки, брязкальця, руки тримають його дорослих — у нього ниють і сверблять ясна, і так він полегшує роздратування.

У перерахованих вище випадках зі звичкою дитини кусатися можна впоратися. Необхідно прослідкувати, щоб він був ситий, зручно прикладений до грудей. Під час прорізування зубок можна скористатися спеціальними гелями для ясен, і дати дитині іграшки, призначені для гризіння — так звані прорізувачі.

У дітей двох-трирічного віку пристрасть до укусів може проявитися вже як один із соціальних навичок. Таким чином дитина намагається відповісти на образи ровесникам — він не просто б'ється, він дряпається і кусається, або ж залучити до себе увагу дорослих. Під час активної гри з однолітками укуси можуть бути наслідком перезбудження або стресу (у малюка забрали іграшку, або сміються над ним, або ігнорують в колі інших дітей). Кусаючи ж дорослих, дитина привертає до себе увагу — в такому віці йому ще все одно, чи залучити позитивні або негативні емоції батьків, йому просто необхідно бути в центрі уваги. Це не означає, що у дитини є якийсь дефект розвитку — до вступу в садок більшість дітей вже навчаються висловлювати свої почуття більш визнаними в суспільстві способами.

Іноді у звичці дитини кусатися побічно винні батьки. Під час гри з малюком акуратно покушуючи його пальчики, п'ятки, ви показуєте йому, що укуси — це засіб виразити свою любов, і надалі він буде кусати вас та інших дітей, відчуваючи навіть позитивні емоції. Якщо ваша дитина почала кусатися, постарайтеся приділити йому більше уваги, і спокійно розкажіть йому, як вам боляче, неприємно і образливо від його укусів.

Більш складна ситуація може виникнути, якщо дитина кусається в дитячому колективі. Найчастіше пед. склад ясел або садка не встигає встежити за маленькими «гризунами», або ще погіршують ситуацію, сильно караючи дітей за такий прояв емоцій. Якщо на вашу дитину часто надходять скарги від вихователів та інших батьків — почніть з бесіди з дитиною. Постарайтеся

з'ясувати причини такої його поведінки. Якщо насправді, як вважають психологи, укуси в садку — наслідок стресу від перебування в недружньому дитині колективі — можливо, вам доведеться задуматися про зміну садка або ясел. Якщо немає можливості для таких радикальних заходів — постарайтеся на якийсь час скоротити термін перебування дитини в садочку, забирайте його з полудня, хоча б кілька днів. Можливо, це різко скоротить кількість суперечок і сварок з іншими дітками, і стрес малюка розвіється за рахунок більшого за часом спокійного перебування вдома, з близькими.

Крім надто напружений графік або конфлікту в колективі, причиною може стати й домашній стрес, наприклад, якщо у дитини з'явився братик чи сестричка, якщо батьки сваряться або розійшлися, якщо самотня раніше мама (тато) вийшла заміж (одружився) вдруге і в будинку з'явився прийомний тато, чужий ще поки малюкові осіб. Постарайтеся відстежити джерело стресу дитини, спілкуйтеся з ним на рівних якомога частіше, пояснюйте, чому боляче і образливо, коли тебе кусають, хваліть за кожен раз, коли він міг когось вкусити (так само як і подряпати, вдарити, хвицнути) і не кусав.

Якщо вашого малюка кусають в групі ясел або дитячого садка — постарайтеся з'ясувати обстановку в групі. Якщо він занадто боязкий і сором'язливий з іншими дітьми і тому є об'єктом нападок — подумайте, не вибрати чи менший колектив, де соромливому дитині буде простіше увійти в контакт з однокашниками. Можливо, ви віддали дитину в більш старшу за віком групу? Рік різниці в садку — це дуже велика вікова дистанція, дитина може соромитися і боятися більше старших дітей. Буває ж, що об'єктом укусів стає не сором'язливий, а навпаки занадто активний або агресивний дитина — у такому випадку знову ж таки постарайтеся з'ясувати, з якої причини ваш малюк так провокує інших діток.

У кожному разі, укуси в дитячому колективі не є наслідком якогось ментального захворювання дитини. Але якщо ви впевнені, що стрес у житті малюка відсутній, що він не дуже перевантажений, що у нього дружній колектив ровесників і знають й уважні вихователі, а він продовжує кусатися — можливо, вам варто відвідати дитячого психолога. Він допоможе розібратися в більш глибоких і прихованих причини такої поведінки.

Як боротися з дитячою істерикою?

Кожен з батьків коли-небудь обов'язково стикався з цим, не самим приємним моментом з життя дитини — істерикою. Губи затремтіли, на очах з'явилися сльози, почувся несамовитий крик. І потім кілька хвилин (а іноді й довше) — усе на одній і тій же високій ноті. Таке може вивести з себе не тільки ласкаву й люблячу маму, але і вічно незворушного і спокійного тата.

А якщо істерика трапилася в людному місці (кафе, магазин, ігрова площадка), то ефект збільшується в багато разів. Але давайте не будемо виходити із себе, а замість цього спробуємо розібратися спочатку в причинах такої поведінки дитини.

По-перше, дитина в більшості випадків не хоче і не вміє чекати. Всі бажання, які у нього з'явилися, йому хочеться реалізувати негайно. А дуже часто це неможливо. І ми з вами це розуміємо. А от дитина — ні. Він розуміє тільки те, що рішенням батьків його бажання залишилися невиконаними. Причому з дитиною у віці 2 — 4 року прийом з поясненням причин зазвичай не проходить. Наші пояснення не можуть замінити для нього бажаного.

По-друге, дитина не завжди може сформулювати те, що йому хочеться. Це особливо характерно для дітей двох-трьох років. Звичайно, якщо дитині хочеться сік або цукерку, то проблем не виникає. Але часто потреби дитини можуть випереджати його розмовні здібності. У результаті батьки банально не розуміють, чого хоче їх чадо, зате чадо розуміє, що йому знову відмовили. І знову істерика.

Ситуацій, в яких починається істерика може бути дуже і дуже багато, але суть весь час залишається однією і тією ж — бажання дитини не були виконані. Так що ж робити? Кидатися виконувати всі мислимі і немислимі бажання дитини? Цікаво. Навіть у тому випадку, якщо у вас є можливість виконати всі його забаганки, не варто цього робити під тиском істерики. Дитина дуже швидко зрозуміє, що це хороший спосіб управління батьками, і тоді вам доведеться витримувати такі бурхливі прояви нові бажання ще дуже і дуже довго.

Непогано було б навчитися запобігати істерики. У деяких випадках це неможливо, але іноді все ж таки вдається. «Станом ризику» для дитини в цій ситуації є Perezбудження або перевтому. До вас приходило багато гостей? Ви вибралися на велелюдне шоу? Або просто каталися по річці на катері? Імовірність того, що станеться істерика, в цьому випадку зростає. Як пом'якшити ситуацію? Нехай дитина послухає спокійну казку або подивиться красивий, з не дуже динамічним сюжетом, мультфільм. Можна просто посидіти і поспілкуватися з дитиною, пограти в спокійну, повільну гру.

Ще одна ситуація, коли істерика дуже ймовірна — у дитини не виходить якесь складне для його здібностей дію. Наприклад, не стикуються між собою панельки конструктора, розсипається побудована з кубиків башта, не вдягається плаття на ляльку. Тут дитині потрібно обережно і ненав'язливо допомогти. Саме допомогти — робити що-небудь за нього не потрібно. Не підриває віру дитини у власні сили. Ніколи не забувайте про те, що дитина — це вже особистість, хоча ще не повністю сформувалася.

Тепер, коли ми трохи розібралися в причинах такої поведінки дитини, перейдемо до того, як же боротися з дитячою істерикою. Відразу скажу, що не можна ні в якому разі кричати на дитину або карати його. Цим його можна тільки збурити. Самий простий і дієвий спосіб — це ігнорувати істерику повністю. Дитині обов'язково потрібен глядач і слухач. І, як будь-якій акторові, вкрай важлива реакція цього глядача. А якщо реакції не слід ніякої, то з часом істерики будуть відбуватися все рідше і рідше. Не слід очікувати, що це відбудеться швидко. Навпаки, перший час дитина буде подвоювати старання. Саме на цьому етапі важливо не піддаватися на провокації, зберігати

самовладання. І тоді ви побачите, що істерика поступово перестає бути для вашої дитини інструментом впливу на вас

Як вірно сварити дитину?

Як зробити, щоб ваше маля реагувало на заборону, і вам не доводилося перехоплювати занесену для удару руку? Вимовляєте «немає» або «стій» спокійним суворим голосом. Якщо малюк послухався, він молодець і потрібно його заохотити, адже цей прояв його власного самоконтролю. Обов'язково хваліть за те, що зупинився, послухався, і тільки в останню чергу робіть висновок про те, що битися не можна. Звучить приблизно так: «Сергійко, не можна!.. Молодець, кинув палицю, маму послухався... Ти ж знаєш, що кривдити дітей не можна». У дітей коротка пам'ять, і через годину після події безглуздо влаштовувати “розбір польотів”, вичитуючи забіяку. Якщо відразу покарати неможливо, відмовтеся від покарання зовсім. Не читайте мораль, не пропонуйте подумати на тему: «А тобі сподобається, якщо тебе вдарять!» Маленькі діти, через невміння абстрактно мислити, однаково не розуміють, до чого все це. Іноді забіяки «жаліють» скривджених, просять вибачення автоматично, тому, що мама наказала, — і через хвилину замахуються знову. Така поведінка заслуговує покарання, а краще покарання в цьому випадку — ізоляція. Відразу ж після удару без зайвих розмов ведете або несете маля подалі від інших дітей. Тривалість і спосіб ізоляції залежать від темпераменту дитини, від ваги провини, того, наскільки завзято маленький забіяка повторює свої спроби. Якщо сьогодні за бійку мама лає, а завтра не звертає на неї уваги, дитину це спантеличує. Карайте за будь-який прояв агресії, без виключень. Відповідати силою на силу недобре, це всі знають. Але що робити, якщо кривдник вашої дитини не йде на контакт, ні з вами, ні навіть із власними батьками? Або агресія проявляється зненацька. Або ви в першій (і, можливо, в останній) раз у житті бачите маленького хулігана, тому будувати відносини ніколи, а втекти немає можливості? Залишається одне – вчити свою дитину давати здачі. Важливо пояснити, що задиратися першим недобре, а от відповісти на удар треба вміти. вдома розіграйте напад і захист по ролях: розберіть, коли можна вирішити конфлікт мирним шляхом – дати пограти у свої іграшки, поступитися місцем на гойдалці, – а коли необхідно постояти за себе. Нехай дитина відчує, що ви не схвалюєте бійку, але в цьому випадку ви на його боці. Поясніть за допомогою гри різницю між атакою й обороною. Тепер ми знаємо, що робити, якщо дитина б'ється, штовхається.

«П'ять шляхів до серця дитини»

Шановні батьки! Діти по різному відчують любов, але кожному малюку вона необхідна. Існує 5 основних способів, якими батьки показують свою любов до дитини:

- Дотик;
- Слова заохочення;
- Час;
- Подарунок;
- Допомога;

Дотик – один з найважливіших проявів любові до дитини. У перші роки життя дитині необхідно, щоб дорослі брали її на руки, обіймали, гладили, цілували то що. Тактильна ласка важлива як для хлопчиків, так і для дівчаток. Тому коли виражаєте свою любов за допомогою ніжних дотиків, поцілунків, можна сказати набагато більше, ніж словами « Я тебе люблю».

Слова заохочення. Коли ми хвалимо дитину, то дякуємо їй за те, що вона зробила, чого досягла сама. Однак не слід хвалити її надто часто, тому коли виражаєте свою любов за допомогою ніжних дотиків, поцілунків, можна сказати набагато більше, ніж словами « Я тебе люблю».

Час – це ваш подарунок дитині. Ви ніби говорите: « ти потрібна мені, мені подобається бути з тобою». Іноді діти роблять погані вчинки саме для того, щоб батьки звернули на них увагу: бути покараними краще, ніж бути забутим. І як би людина не була зайнята, слід приділяти час не лише домашнім справам, телевізору, власним задоволенням, а й передусім своїй дитині.

Подарунок. Багато батьків використовують подарунки, щоб відкупитися від дитини. Діти, які одержують такі подарунки, думають, що любов можна замінити речами. Необхідно пам'ятати, що річ не в кількості. Справжній подарунок дається не в обмін, а просто так.

Допомога. Щодня діти звертаються до вас із різноманітними запитамми, проханнями. Завдання дорослих – почути їх і відповісти. Якщо ми допомагаємо дитині і робимо це з радістю, батьки бурчать і лають дитину, така допомога їй не радує.

На кожному етапі розвитку дитини ми використовуємо різні «мови» нашої любові. Тому важливо обрати саме ту «мову»(дотик, слова заохочення, час, подарунки, допомога), яка веде до серця дитини.